

Læreplan i mediesamfunnet - felles programfag i utdanningsprogram for medier og kommunikasjon

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet (dato) etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra (dato)

UTKAST

Formål

Faget mediesamfunnet bygger på at mediene er blitt en viktig faktor i samspillet mellom individer og i samfunnsutviklingen. Medieutviklingen har åpnet opp for nye kommunikasjons- og arbeidsformer i mediebransjen, som ellers i samfunns- og arbeidslivet. Faget skal bidra til økt forståelse for ulike sider ved yrkesutøvelse i bransjen, men også legge grunnlag for refleksjoner om hvordan mediebruk bidrar til nye kommunikasjonsmåter og læringsformer. Faget skal legge grunnlag for å forstå sentrale, medievitenskapelige tema.

Opplæringen i faget skal fremme elevens kunnskaper om mediebruk og mediepåvirkning. Opplæringen skal videre gi eleven kompetanse i å bruke medier i egen læring og til samfunnsorientering. Forståelse for medieutvikling og kompetanse i å se sammenhenger mellom mediepolitikk og mediernes rolle i samfunnsutviklingen lokalt, nasjonalt og internasjonalt, er også sentralt. Videre skal opplæringen legge grunnlag for å vurdere mediernes rolle, mediemakt og kulturell innflytelse. Kunnskap om medieyrker og tradisjonelle og nye arbeidsformer i mediebransjen gjennom praktisk medieproduksjon er også en del av faget.

Opplæring i mediesamfunnet skal bidra til at eleven utvikler kompetanse om mediebruk, medieyrker og tradisjonelle og nye arbeidsformer i mediebransjen. Opplæringen skal legge til rette for at eleven forstår og reflekterer over problemstillinger innen mediernes rolle i samfunnet og innen mediepolitikk og mediemakt. Videre skal opplæringen legge til rette for å utvikle selvstendighet, samarbeidsevne og kritisk vurderingsevne.

Struktur

Mediesamfunnet består av tre programfag: mediesamfunnet 1, mediesamfunnet 2 og mediesamfunnet 3. Mediesamfunnet 2 bygger på mediesamfunnet 1, og mediesamfunnet 3 bygger på mediesamfunnet 2.

Programfaget er strukturert i tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Fag	Hovedområder		
Felles programfag Mediesamfunnet 1	Medieyrker og yrkesutøvelse	Individet og mediene	Mediene i samfunnet
Felles programfag Mediesamfunnet 2	Medieyrker og yrkesutøvelse	Individet og mediene	Mediene i samfunnet
Felles programfag Mediesamfunnet 3	Medieyrker og yrkesutøvelse	Individet og mediene	Mediene i samfunnet

Hovedområder

Medieyrker og yrkesutøvelse

Hovedområdet omfatter bruk av tradisjonelle og nye arbeidsformer og drøfting av etiske valg som er knyttet til yrkesutøvelse innen journalistikk, reklame og informasjonsarbeid. Hovedområdet handler også om å forstå hvordan medieyrker kan møte en mediebransje i endring. Det handler om å kunne drøfte hvordan medieaktører må være med i omstillingen til ny teknologi, publiseringsplattformer og forretningsmodeller.

Individet og mediene

Hovedområdet handler om hvordan og hvorfor individet bruker mediene. Det handler om å være kjent med nye arbeidsformer og om å kunne bruke nye samarbeidsformer, kommunikasjonsmåter og

nettressurser til egen fagutvikling. Hovedområdet handler også om å holde seg orientert i samfunnet og utvikle sin kritiske vurderingsevne. Videre dreier det seg om å bruke teorier om mediebruk og mediepåvirkning til å vurdere og diskutere formål og konsekvenser av privat og profesjonell medieaktivitet.

Mediene i samfunnet

Hovedområdet handler om å bruke fagkunnskap og erfaring fra egen mediebruk og medieproduksjon til å diskutere problemstillinger som er knyttet til mediepolitikk, mediernes makt og mediernes rolle i et demokrati. Det dreier seg også om å drøfte betydningen av de ulike funksjonene mediene har lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Hovedområdet handler dessuten om å sette dagens mediesamfunn inn i et historisk perspektiv.

Timetall

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter.

Mediesamfunnet 1: 140 årstimer

Mediesamfunnet 2: 140 årstimer

Mediesamfunnet 3: 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I felles programfag mediesamfunnet forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Muntlige ferdigheter i mediesamfunnet innebærer å redegjøre muntlig for mediefaglige tema og problemstillinger. Det handler også om å kunne delta i diskusjoner om disse problemstillingene ved å bruke relevant fagterminologi.

Å kunne skrive i mediesamfunnet innebærer å redegjøre skriftlig for mediefaglige tema og problemstillinger og dokumentere prosessen bak en medieproduksjon ved å bruke relevant fagterminologi.

Å kunne lese i mediesamfunnet innebærer å sette seg inn i nyhetsbilder av ulik kompleksitet og forstå meningsutveksling i den offentlige debatten. Det handler også om å kunne vurdere ulike medieuttrykk og drøfte hvilke funksjoner disse har i samfunnet.

Å kunne regne i mediesamfunnet handler om å kunne tolke og forstå informasjon i tekster som inneholder tall, størrelser eller geometriske figurer. Det dreier seg også om å kunne vurdere visuelle fremstillinger av statistikk.

Digitale ferdigheter i mediesamfunnet dreier seg om å gjøre gode nettsøk og å kunne samarbeide over nett. Det handler også om å utforske, produsere og publisere medieprodukter ved hjelp av digitale verktøy.

Kompetansemål

Mediesamfunnet 1

Medieyrker og yrkesutøvelse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for og gjennomføre produksjoner innen journalistikk, reklame og informasjonsarbeid
- gjøre rede for etiske normer og gjeldende regelverk og bruke disse i egne produksjoner
- sammenligne ulike medieyrker

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke strategier for kildesøk og utøve kildekritikk
- bruke kilder og kommunikasjonsformer i dokumentasjon av egen læring og i samfunnsorientering
- beskrive og diskutere medieerfaringer og medieopplevelser
- sammenligne statistikk og egen mediebruk

Mediene i samfunnet

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre greie for betydningen av ytrings- og pressefrihet i demokratiske samfunn
- beskrive hovedtrekk ved mediestructuren i Norge
- gjøre greie for hvilken funksjon egne og andres medieuttrykk har i samfunnet
- presentere og drøfte sentrale hendelser i mediehistorien

Mediesamfunnet 2

Medieyrker og yrkesutøvelse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- produsere medieuttrykk innen journalistikk, informasjon og reklame, og dokumentere planlegging og arbeidsflyt
- drøfte hva som er god arbeidsdeling i samarbeidsproduksjoner
- drøfte bruken av etiske normer og gjeldende regelverk i medieuttrykk og bruke dem i egne produksjoner
- drøfte hvordan medieutviklingen har innvirkning på ulike medieyrker og på yrkesutøvelsen av dem

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke strategier for kildebruk og dokumentere egen samfunnsorientering
- bruke kilder og kommunikasjonsformer for å løse faglige utfordringer i egne produksjoner
- publisere egne medieprodukter og kommentere andres ved hjelp av fagterminologi
- gjøre rede for teorier om mediebruk og mediepåvirkning
- drøfte begrepene identitet og sosialisering med utgangspunkt i mediebruk og mediepåvirkning
- innhente og bearbeide data og presentere statistikk om mediebruk

Mediene i samfunnet

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte mediernes rolle i demokratiske samfunn
- gjøre greie for og diskutere grensene for ytringsfrihet
- drøfte mediepolitikk og mediernes makt i samfunnet, lokalt og nasjonalt
- drøfte den funksjonen egne og andres medieuttrykk har i samfunnet, lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- beskrive sammenhengen mellom mediehistoriske hendelser og dagens medievirkelighet

Mediesamfunnet 3

Medieyrker og yrkesutøvelse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- produsere medieuttrykk for en tenkt eller reell oppdragsgiver, utarbeide avtaler og dokumentere arbeidsflyt
- vurdere retorikk og argumentasjon i egne og andres medieuttrykk og drøfte dette opp mot etiske normer og gjeldende regelverk
- drøfte nyskaping og omstilling i medieyrker og mediestrukturer lokalt, nasjonalt og internasjonalt med utgangspunkt i medieutviklingen
- drøfte problemstillinger knyttet til yrkesutøvelse og ytringsfrihet

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte og dokumentere kildebruk for å løse mediefaglige utfordringer
- gjøre greie for hvordan media kan skape, forsterke eller svekke informasjonskløfter og digitale skiller
- gi eksempler på og drøfte problemstillinger knyttet til privat og profesjonell mediebruk, produksjon og publisering
- analysere mediepåvirkning med utgangspunkt i teorier om mediebruk og mediepåvirkning
- drøfte problemstillinger knyttet til hvordan statistikker om mediebruk blir brukt markedsrettet

Mediene i samfunnet

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere medienes rolle i det flerkulturelle samfunnet
- gjøre greie for sosiale mediers betydning for individet og den offentlige debatten
- drøfte mediepolitikk og medienes makt lokalt, nasjonalt og internasjonalt ved hjelp av modeller om mediesystem
- drøfte hvilke funksjoner medieuttrykk har hatt og har i ulike samfunn
- gjøre greie for sammenhengen mellom mediehistoriske hendelser og dagens medievirkelighet

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Fag	Ordning
Mediesamfunnet 1	Elevene skal ha en standpunktkarakter.
Mediesamfunnet 2	Elevene skal ha en standpunktkarakter.
Mediesamfunnet 3	Elevene skal ha en standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Fag	Ordning
Mediesamfunnet 1	Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Mediesamfunnet 2	Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Mediesamfunnet 3	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen eller praktisk eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Praktisk eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
------------------	---

Eksamen for privatister

Fag	Ordning
Mediesamfunnet 1	Privatistene skal opp til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Mediesamfunnet 2	Privatistene skal opp til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Mediesamfunnet 3	Privatistene skal opp til skriftlig eksamen og praktisk eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Praktisk eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.